

Kong Frederik II's Kalenderoptegnelser for Aarene 1583, 1584 og 1587.

Udgivne af
Otto Carøe.

Det er over 30 Aar siden, at der i dette Tidsskrift ¹⁾ bebudedes Udgivelsen af Frederik II's Kalenderoptegnelser, men disse har desuagtet henligget blandt det store kongelige Bibliotheks haandskrevne Samlinger, og dog fortjæner de at drages frem for Lyset, thi de giver ikke alene Bidrag til Frederik II's Karakteristik og Privatliv — hvad der jo vilde være tilstrækkeligt til at berettige deres Udgivelse — men de fremdrager endog undertiden hidtil ubekjendte Begivenheder, — jeg skal blot gjøre opmærksom paa Optegnelserne ²⁾ 1/4 1584 og ²⁸/₂ 1587, — der giver os Underretning om Sager, der maaskee ikke findes omtalt andetsteds. Ogsaa om de diplomatiske Forhandlinger giver Kalenderne os Oplysninger, thi Kongen har nøjagtigt optegnet fremmede Gesandters Ankomst; vi see f. Ex. af Optegnelserne ²⁹/₈ og ²⁶/₆ 1584, at Ærkebiskop Gebhard af Köln og hans Forbunds-

¹⁾ Historisk Tidsskrift, II Bind, p. 34.

²⁾ Hertuginde Elisabeths Brev har jeg forgjæves søgt blandt den rige Samling af Breve fra hende til Frederik II, som findes i Geheimearkivet.

fælle Pfalzgreve Kasimir har forsøgt at faa Kongens Bistand i deres Kamp mod Katholicismen ¹⁾).

Ved Udgivelsen af Dagbøgerne har jeg benyttet Kongens originale Optegnelser, som findes paa det store kongelige Bibliothek i den gamle kongelige Samling no. 2583 a—d i 4to. Optegnelserne for 1583 (no. 2583 a) findes i M. Georgius Mederus «Schreibkalender auff das Jar nach vnsers Herrn vnd Seligmachers Jesu Christi Geburt MDLXXXIII», trykt i Nürnberg. Optegnelserne for 1584 (no. 2583 b) findes i Christophorus Statmio's «Almanach vnd Schreib-Kalender auff das Jar MDLXXXIII», trykt i Nürnberg. Optegnelserne for 1587 (no. 2583 d) findes i Casparus Bucha's «Schreibe Calendar auff das Jar nach der Geburt Jesu Christi MDLXXXVII», trykt i Leipzig. Der kan ikke være nogensomhelst Tvivl om, at disse Optegnelser er skrevne af Kongen selv; det vil fremgaa af deres Indhold, og Skrifttrækkene ligner hans, saaledes som de undertiden kan findes i hans egenhændige Postscripter til Breve.

Derimod kan de Kalenderoptegnelser, som findes i Tobias Müllers «Schreib Calendar dieses Jahrs nach Christi Jesu, vnsers Herrn vnd Seligmachers Geburt MDLXXXVI (no. 2583 c), ikke tillægges Kongen. Rigtignok findes uden paa Bindet et S slynget ind i et F, saaledes som man ofte finder det paa Kongens Bøger, men Optegnelserne er skrevne med en anden Haand, de er førte paa tydsk, og omtaler Kongen i 3die Person. De er kun 5 i Tallet; jeg skal her som Prove aftrykke en af dem: Den 27 Maey hat die Kön. Mäst. mit dem cansler gewedtedt vmb ein am wein, das die Könninngine von Engelandt ist in eigner person auff Gedion gewesen; wo sie nicht ins schiff ist gewesen, so

¹⁾ See Barthold: Gebhard Truchsesz von Waldburg i Raumers Historisches Taschenbuch, Neue Folge, I Band. Leipzig 1840.

har der cansler gewonnen, ist sie darin gewest, so hat Kön. Mäst. gewonnen.

Ved Udgivelsen har jeg holdt mig nøie til Originalerne; som man vil se er Kongens Orthografi ikke den bedste. Han ombytter ofte Bogstaverne ¹⁾, hvad der vanskeliggjør Forstaaelsen af Sted- og Personnavne. Paa Grund af den ringe Plads i Kalenderne har Kongen ofte maattet forkorte Ordene og har tilkjendegivet dette ved at sætte en Streg over Ordet; hvor dette har været Tilfældet, har jeg udfyldt Ordet men sat mit Indskud i Parenthes. Kongen gjør ikke Forskjel paa store og smaa Bogstaver, og her har jeg tilladt mig en Frihed idet jeg har brugt store Begyndelsesbogstaver i Person og Stednavne. De Dage, der er fremhævede, er Søndage.

O. C.

¹⁾ Kongen skriver saaledes Klar og Kalr for Karl, Tesspret for Testrup, Hadersschelf og Hadersscheffl o. s. v.

Januar.

1583.

1. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Schandelbor.
2. Y dach dro ieg tyl Kalbuegar ¹⁾ i yach.
3. Y dach dro ieg tyl Sylkebor, der ka[m] mint Soffye och mint sont Crisstyan och.
4. Y dach dro ieg met mint Soffye och sönt tyl Wynnerslöff ²⁾.
5. Y dach dro ieg tyl Torubt ³⁾, sum cansseller ⁴⁾ bur och mint Soffye tyl Rannerss.
6. Y dach war ieg her huss kansseller pae Torrubtgar och mynt Soffye och sönt tyl Rannerss.
7. Y dach dro ieg tyl Tel ⁵⁾.
8. Y dach dro ieg tyl Rannerss.
14. Y dach dro ieg tyl Össtergar ⁶⁾ i yach, sum lygger wyt Ranssner.
15. Y dach dro ieg tyl Entschelffbue ⁷⁾ y Ranssners lent.
16. Y dach dro ieg tyl Warmtrubt ⁸⁾ y Rannerss lent.
18. Y dach dro ieg tyl Rannerss ygent.
21. Y dach dro ieg met mint Soffye och sönt fra Rannerss och mint Soffye och sönt tyl Borrum ⁹⁾ och ieg tyl Hallöe ¹⁰⁾ y Schandelbor lent.
22. Y dach dro wye tyl Schandelbor ygen y Iesu nan.

¹⁾ Kalbygaard i Gjern Herred, Skanderborg Amt.

²⁾ Vinderslev i Lysgaard Herred, Viborg Amt.

³⁾ Taarupgaard i Fjends Herred, Viborg Amt.

⁴⁾ Niels Kaas, f. 1534, blev efter en Udenlandsrejse 1560 ansat i Kanselliet; ¹⁷/₅ 1573 udnævntes han til kongelig Kansler. Efter Frederik II's Død udnævntes han ²⁷/₄ 1588 til en af de 4 Regeringsraader, som skulde styre Danmark under Kristian IV's Mindreaarighed, i hvilken Stilling han forblev, til han døde ²⁹/₆ 1594. (Se Rørdam: Kbhvns. Univ. Hist. II D. p. 384—396.)

⁵⁾ Tjele i Sønderlyng Herred, Viborg Amt.

⁶⁾ Østergaard i Hovlbjerg Herred, Viborg Amt.

⁷⁾ Enslev i Hovlbjerg Herred, Viborg Amt.

⁸⁾ Maaske Vrangstrup i Hovlbjerg Herred, Viborg Amt.

⁹⁾ Borum i Hovlbjerg Herred.

¹⁰⁾ Halle i Tyrsting Herred, Skanderborg Amt.

Januar. 1583.

28. Y dach gych bededagge¹⁾ ant; samme dach dro mint drent Poel tyl la[n]tte Myssent²⁾.
 29. Bedach; samme dach gych ieg tyl guss bor.
 30. Bedach.
 31. Y dach dro ieg met mint Soffye och burn och alt fruentymmer tyl Rast³⁾.
 Hilf gott hir vndt dortt.

Februar.

1. Y dach dro ieg tyl Jellyneh⁴⁾ och mint Soffye och burn och iungfru tyl Welle⁵⁾.
 2. Y dach dro ieg tyl Wyltrubt⁶⁾ och mynt Soffye och burn och iunchfruer tyl Kollyneh.
 3. Y dach dro ieg tyl Sellerubt⁷⁾ i iach.
 6. Y dach dro ieg tyl Kollyneh och war syek.
 9. Y dach kam ent hobbe herrement aff lantte Meckelbor och ent hel hobt meckelbor fruer och iunchfruer hyet tyl Kollyneh.
 10. Y dach goyrde ieg Hlynchrich Beloff⁸⁾ brullubt her pae Kollyneh.
 13. Y dach hadde ieg dye meckelbor tyl gest her pae mit kammer och mint Soffye dye meckelbor fruentymmer.
 15. Y dach dro ieg tyl Hadderschellff och dye meckelbor och sac.

¹⁾ o: Bededag.

²⁾ Sachsen.

³⁾ Rask i Nim Herred, Skanderborg Amt.

⁴⁾ Jelling i Tyrriid Herred, Vejle Amt.

⁵⁾ Vejle.

⁶⁾ Vilstrup i Brusk Herred, Vejle Amt.

⁷⁾ Sellerup i Holmans Herred, Vejle Amt.

⁸⁾ Henrik Belov til Spøttrup, f. i Mecklenburg, kom 1573 til Danmark, hvor han blev Frederik II's Hofmarskalk, fik 1579 Spøttrup i Foræring, gift 10/2 1583 med Elisabeth Skram, en Datter af Laurits Skram til Hastrup, 1581 Rigsraad, Lensmand paa Kolding 1579--1585, paa Skivehus 1585--1592, paa Hald 1592--1597 og paa Kallø 1597--1606, † 1606.

Februar. 1583.

16. Y dach dro ieg tyl Kollyneh ygent.
18. Y dach dro ieg tyl Hollum, sumt Klass Hönbor bur i yach.
19. Y dach dro ieg tyl Konstet ¹⁾, sumt lygger y Elherrit, och Class Hönbar ert herress fochget.
20. Y dach dro ieg tyl Buggedal, sumt lyehger y Elherrit.
22. Y dach dro ieg tyl Pestet ²⁾, samme dach war ieg och pae Nebbe ³⁾.
23. Y dach dro ieg tyl Nuegar ⁴⁾, samme dach katu mint Soffye och bode myn[n]e sonner och heyt.

Marts.

4. Y dach dro ieg tyl Scherrubt ⁵⁾ y iach.
6. Y dach dro ieg tyl Brenineh ⁶⁾.
7. Y dach dro ieg tyl Nuegar igent.
8. Y dach dro mint dren Krummedych fra Frederssbor.
11. Y dach dro ieg tyl Lerscho ⁷⁾ och mint Soffye och minne tue söonner tyl Kollyneh.
12. Y dach dro ieg tyl Kollyneh.
14. Y dach dro ieg tyl Haddersschel.
15. Y dach dro ieg tyl Flenssbor.
16. Y dach dro ieg tyl Renssbor.
19. Y dach dro ieg tyl Flenssbor ygent; samme dach kam mint broder ⁸⁾ och heyt.
20. Y dach dro ieg tyl Haderschellf, och mint broder dro hyemt ygent.

¹⁾ Kongsted i Elbo Herred, Vejle Amt.

²⁾ Pjested i Holmans Herred, Vejle Amt.

³⁾ Nebbegaard i Holmans Herred, Vejle Amt.

⁴⁾ Nygaard i Brusk Herred, Vejle Amt.

⁵⁾ Skærup i Holmans Herred, Vejle Amt.

⁶⁾ Brejning, Holmans Herred, Vejle Amt.

⁷⁾ Lejrskov i Andst Herred, Kibe Amt.

⁸⁾ Hertug Hans d. yngre af Slesvig-Holstein, f. ²⁵/₃ 1545, † ⁹/₁₀ 1622. Ved Delingen af Arven efter Kristian III mellem ham og Kong Frederik fik han ²⁸/₁ 1564 Nordborg, Sønderborg, Pløen og Arensbøck. Efter Hertug Hans den ældres Død fik han endvidere Lyksborg, Sundeved og Reinfeld.

Marts. 1583.

21. Y dach dro ieg tyl Kollyneh ygent.
24. Y dach war ieg, mint Soffye och burn och alt hofsynner her y Kollyneh; samme dach kam Farrenssbech ¹⁾ och hyet.
25. Y dach bleff Hynchrich Ramel ²⁾ det lattynisseche och tusseche kansselly ower antwort.
26. Y dach dro ieg tyl Hadderffles met mint Soffye och burn och alt hofsynner.
28. Y dach gych ieg tyl gust bur her pae Haddersschelff i Iesu nan.
30. Y dach dro ieg tyl Törninch ³⁾ i iach, samme dach tyl Haddersschelff ygent.
31. Y dach war ieg her pae Haddersschelff met mint Soffye och burn och alt hofsynner och fruenttymmer; samme dach göyrde ieg her Hans ⁴⁾, sum war sonneprest tyl Frederssbor, tyl mynt sönt Crisstyant presettor.

¹⁾ Jørgen Farensbach, en livlandsk Adelsmand, tjænte Frederik II i flere Aar paa Øsel, gik senere i polsk Tjeneste og førte 1598 Kong Sigismunds Hær til Sverig.

²⁾ Henrik Rammel til Wüsteritz, havde forhen været Kansler hos Hertug Johan Frederik af Pommern; han udnævntes, vistnok 1586, til Hofmester for Hertug Kristian, 1596 blev han Rigsraad, Lensmand over Aarhus Len, † 1610 som Ejer af Beckaskog. Han var gift med Else Brahe, en Datter af Rigsraaden Henrik Brahe til Vidskøfle. Vi se af Frederik II's Optegnelse, at Henrik Rammel allerede 1583 er bleven tysk Kansler, og ikke i Aaret 1586 som Molbech siger i Kristian den Fjerdes Breve I Del pag. 250 not. 1.

³⁾ Tørring i Gram Herred, Haderslev Amt.

⁴⁾ Hans Mikkelsen f. i Randers. Efter en Udenlandsrejse, som Hofmester for Jacob og Arild Hvitfeld, blev han ansat som Rektor paa Herlufsholm og tog som saadan i 1566 Magistergraden; 1571 blev han tillige Præst ved Herlufsholm; ²⁹/₁ 1581 kaldtes han til dansk Hofprædikant for Frederik II. Fra denne Stilling kaldtes han til at være Lærer for Prins Kristian; hans Bestalling er udstedt ²⁹/₃ 1583. ¹/₅ 1597 udnævnte Kristian IV ham til Forstander for Sorø Skole, hvor han døde ¹³/₁₂ 1601. Udførligere Op-

April.

1583.

5. Y dach dro ieg tyl Flenssbor, och mint Soffye och mint sönt Crisstyant dro tyl Kollynch, der schal hant gae y scholle y Iesu Crissty nan.
6. Y dach dro ieg tyl Rennerssbor.
7. Y dach ert alle adel farschrewyt y lantte holssten och furstendu[met] her tyl Ren[n]erssbor.
8. Y dach hawer Hans Rantzo¹⁾, Hynchrich fan Annefelt²⁾ och Benedych fan Annefelt³⁾ gort raest et.
9. Y dach war ieg her pae rachussit met adellen wmdt turkenstur⁴⁾.
10. Y dach bewillit dye holsster den turkentschat.
11. Y dach sende ieg kansseler och Ramel tyl hertzuch Adolff⁵⁾ at farlige Per Ra[n]sso⁶⁾ och hannu[m]; samme dach war ieg her pae raet hust och wylle hörre sachger menst hertzuch Adolff raet war ichke tyl stede; samme dach ka[m] ka[n]sseler och Rammel ygent.

lysninger om ham findes af C. Molbech i nyt hist. Tidsskrft. III B. 245—306 og af Dr. Rørdam i ny kirkeh. Saml. VI B. 154—182.

¹⁾ Hans Rantzau til Hasselburg, Amtmand i Rendsburg, † 1587. Stemann siger i sin Afhandling om Rantzauerne i Zeitschrft. d. Gesellschft. f. d. Gesch. d. Herzogth. Schlesw.-Holst. u. Lauenb. II B. p. 129 at han døde 1582 men har paa Stamtavlen (Taf. 4) 1587 som Dødsaar; Hoffmann: Efterr. om danske Adelsm. I Bd. p. 71 Tab. II har 1588.

²⁾ Henrich v. Ahlefeldt til Satrupholm var 1582 en af Frederik II's Gesandter ved det kejserslige Hof, 1593—1599 Amtmand i Flensborg. (Jahrbücher f. d. Landesg. d. Herzogth. Schlesw.-Holst. u. Lauenb. X Band p. 140.)

³⁾ Benedicht v. Ahlefeldt til Lehmkulen var 1581—1597 Amtmand paa Steinborg, sendtes 1594 til Rigsdagen i Regensburg, 1601 Provst for Pretz Kloster, † 1606. Samme Bog X B. p. 113—114.

⁴⁾ Om disse Forhandlinger se Christiani: Gesch. d. H. Schlesw.-Holst. u. d. Oldenb. Hause. II Band p. 479—480.

⁵⁾ Hertug Adolf, f. $\frac{25}{1}$ 1526, fik ved Delingen $\frac{2}{3}$ 1544 den gottorpske Del, † $\frac{1}{10}$ 1586.

⁶⁾ Peder Rantzau f. cr. 1538, ledsagede 1560 Hertug Adolf til England, byggede Arensburg, købte Trojburg af Frederik II, 1571—1590

April. 1583.

13. Y dach bleff her hört sachger her pae scholttyt.
14. Y dach hadde ieg dye holsster ræt tyl gest bode minne och hartzuch Adelff.
15. Y dach bleff hertzuch Adolff och Petter Ransso farlych.
16. Y dach dro ieg tyl Flenssbor, och dye holsste ræt bleff der ygent at hörre sachger.
17. Y dach dro ieg tyl Haddersschelff ygen.
21. Y dach bleff dochter Wynsemt mint tenner.
22. Y dach dro ieg fra Haddersschelff och tyl Assen sam[m]e dach tyl Onsse och sam[m]e dach tyl Nyebar.
23. Y dach tyl Andersseho samme dach tyl Rossehyl.
24. Y dach dro ieg Köbenhan.
25. Y dach war ieg vde och besae mynne schybt; samme dach satte ieg am[m]eral och hössment ¹⁾ pae dennum ²⁾.
26. Y dach dro ieg tyl Kronnebor.
27. Y dach tachket Hynchrich Munssent ³⁾ aff fra tollent.
28. Y dach bleff Frerich Leyel ⁴⁾ och Dawitt Hanssent ⁵⁾ toller ygent.

Amtmand i Flensborg; 1581 deltog han paa Frederik II's Vegne i Forhandlingerne om Delingen af Hertug Hans d. ældres Arv mellem Fred. II og Hertug Adolf, og herfra skriver sig maaske Uvenskabet mellem ham og Hertugen. Han døde 1595. (Zeitschrift d. Gesellschft. f. d. Gesch. d. H. Schlesw.-Holst. u Lauenb. II Band p. 141—142.)

¹⁾ o: Hovedsmænd.

²⁾ Se Resen: Frederik II's Krønike pag. 337.

³⁾ Henrik Mogensen, Borgmester i Helsingør 1558—1579, Tolder ved Øresundstolden 1560—1583. Han døde kort efter sin Afsked fra Tolderembedet 1583, som det ses af Frederik II's Brev af $\frac{11}{7}$ 1583, hvorved Tolderne Frederik Lejel og David Hansen beskikkes til Værge for hans Enke Birgitte Mogensdatter. (Se om ham P. V. Jacobsens Afhandling i hist. Tidsskrift V Bd. p. 461—481.)

⁴⁾ Frederik Lejel, en Søn af Sander Lejel, han var Raadmand i Helsingør 1565—1579 og Borgmester 1591—1601. Han og David Hansen beskikkedes til Toldere, saaledes at Frederik Lejel skulde være Hovedmand i samme Toldbestilling. (Se om ham hist. Tidsskr. V B. 457—459.)

⁵⁾ David Hansen blev $\frac{30}{8}$ 1566 udvalgt til Raadmand i Helsingør, og blev senere Tolder og senere Toldbestilling.

April. 1583.

29. Y dach dro ieg tyl Frederssbor.

30. Y dach dro ieg tyl Rosschyl.

Maj.

1. Y dach dro ieg tyl Sur, sam[m]e dach tyl Nuebor; och mint Soffye och meynne bur[n] war y Haddersscheff.

2. Y dach dro ieg tyl Schobo¹⁾ su[m] Errich Hardenberch²⁾ borer, sam[m]e dach tyl Onsse.

3. Y dach dro ieg tyl Assent, samme dach tyl Haddersscheffl.

8. Y dach batte³⁾ ieg her y hawen och war det fursste; gut gywe tyl löchke ament.

9. Y dach var ieg her pae Haddersscheff met mi[n]t Soffye och burn; sam[m]e dach kam mint broder Hans och hans gemal⁴⁾ och tue aff hans elsste burn och hyet.

10. Y nat lae ieg neder y hawent.

11. Y dach dro ieg i yach met mint broder.

13. Y dach dro mint broder bur[t] ygent sam[m]e dach dro ieg tyl Rost⁵⁾ yach.

16. Y dach dro ieg tyl Solwyeh⁶⁾.

17. Y dach dro ieg tyl Haddersscheff ygent.

18. Y nat brende Kolly[n]ch bue messter part aff.

19. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Harscheff vdent mi[n]t sö[n]t Crisstyan war pae Kollynch.

Tolden ansatte $1\frac{3}{4}$ 1579. $2\frac{5}{6}$ 1591 blev han atter udnævnt til Raadmand og nævnes som saadan i 1593 og 1594. 1596 omtales han som død. (Af de helsingørske Raadstuebøger.)

¹⁾ Skovsboe i Bjerger Herred, Odense Amt.

²⁾ Erik Hardenberg, Søn af Rigshofmesteren Ejler Hardenberg, f. 1529 paa Dragsholm, 1572—1604 Lensmand paa Hagenskov: 1581 blev han Rigsraad, † $1\frac{1}{2}$ 1604. Han var Ejer af Mattrup, Vedtofte, Eskebjerg, Brolykke, Skovsbo og Faarevejle; gift 1561 i Odense med Anna Rønnow, † $\frac{5}{6}$ 1609.

³⁾ ø: badede.

⁴⁾ Elisabeth af Brunsvig-Grubenhagen, gift $1\frac{1}{3}$ 1568 med Hertug Hans den yngre. Hun døde $1\frac{1}{2}$ 1586.

⁵⁾ Rost i Hviding Herred, Haderslev Amt.

⁶⁾ Solvig i Slogs Herred, Tønder Amt.

Maj. 1583.

20. Y dach kam Hans fan Dunne[n] hyet met nogre duchger.
21. Y dach war ieg met mint Soffye och tue dötter tyl gest her pae rachussyl.
23. Y dach dro ieg tyl Hellewat¹⁾ y Abenrae lent; sam[m]e dach dro mint Soffye tyl Kollyneh.
24. Y dach dro ieg tyl Wroe²⁾ det hörde mynt broder Hans tyl y Hadersschel lent.
25. Y dach dro ieg tyl Rewsöe³⁾.
27. Y dach dro ieg tyl Toscho⁴⁾, samme dach tyl Wamdrub⁵⁾, der war mynt Soffye.
31. Y dach dro ieg tyl Lerscho och mint Soffye tyl Nuegar.

Juni.

1. Y dach dro ieg tyl Nuegar, der war mint Soffye och.
6. Y dach kam ent enggelsehe gesantter⁶⁾ tyl Hadersschelff.
7. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Kollyneh.
9. Y dach war ieg her y Kollyneh met mi[n]t Soffye och mint sönt Crisstya[n] y kyrken och war det det fursste.
10. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Hadersschelff ygent; sam[m]e dach toch ieg mint drent Wlfelt y Kammer.
12. Y dach bleff den enggelsehe gesantter hört.
13. Y dach dro Hans fan Tunnen burt.
17. Y dach lot ieg holle ret dach her y Harschellf ower Harschellf bunder.
18. Y dach dro ieg tyl Halk⁷⁾, sum lygger pae Hadersschelff niss.
20. Y dach dro ieg tyl Haderschellf ygent.
21. Y dach bleff ieg farlich met dronnigen aff Enggelan wmdt den sellass y Norrich.

¹⁾ Hellevad i sønder Rangstrup Herred, Aabenraa Amt.

²⁾ Vraa i Gram Herred, Haderslev Amt.

³⁾ Refsøgaard i Gram Herred, Amt.

⁴⁾ Tovskov i Gram Herred.

⁵⁾ Vamdrub i Andst Herred, Ribe Amt.

⁶⁾ Om hans Ærinde se Resen: Frederik II's Krønike p. 337.

⁷⁾ Halk i Haderslev Herred.

Juni. 1583.

23. Y dach hadde ieg den enggelsche gesantter tyl gest.
 24. Y dach dro ieg tyl Ielscho ¹⁾; samme dach butte ieg Solwyeh bur far Toscho ²⁾; samme fych den gesantter hans affschett.
 26. Y dach dro ieg tyl Tosscho samme dach tyl Machstrubt ³⁾.
 27. Y dach dro ieg tyl Hadersschellff ygen; samme dach ka[m] nochgre enggelsche hunne heyt fra ent grewe aff Tylmech.

Juli.

1. Y dach dro ieg tyl Kollynch och iede y durre hawen met dey enggelsche hunde.
 2. Y dach dro ieg tyl Haddersschellff ygen.
 3. Y dach kam mint fader och mint moder ⁴⁾ och hertzuch Sigismunduss ⁵⁾ aff Meckelbor hiet tyl Hadersschel.
 5. Y dach dro ieg met mint fader och hertzuch Syehgemunt tyl Halch pae Hadersschel niss.
 6. Y dach dro wye tyl Hadersschellff ygen.
 9. Y dach dro ieg met mint fader og met hertzuch Syehgemunt tyl Wamderubt y iach.
 10. Y dach dro wye tyl Nuegar.
 13. Y dach dro wye tyl Wynny[n]ch ⁶⁾.
 15. Y dach dro wye tyl Sellerubt.

¹⁾ Jelskov i Gram Herred, Haderslev Amt.

²⁾ Frederik II erhvervede ved dette Bytte Tovskov fra Melchior Rantzau († 1589) mod Solvig, som han havde kjøbt af Erik Lange til Engelsholm (Danske Mag. IV Bind p. 28—30). Steman har i sin Afhandling om Rantzauerne i Zeitchrft. d. Gesellschft. f. d. Gesch. d. Herzogthmr. Schlesw.-Holst. u. Lauenb. II Band p. 136 feilagtig Tovthov.

³⁾ Magstrup i Gram Herred.

⁴⁾ d. v. s. Svigerfader og Svigermoder, Hertug Ulrik af Mecklenburg f. ²¹/₄ 1528, † ¹⁴/₃ 1606 og hans Gemalinde Elisabeth, Fred. I's Datter, f. ¹⁴/₁₀ 1524, † ¹⁴/₁₀ 1586.

⁵⁾ Hertug Sigismund August, af Mecklenburg, Søn af Hertug Johan Albrecht, f. 1560, † ⁵/₉ 1603.

⁶⁾ Vinding i Holmans Herred, Veile Amt.

Juli. 1583.

18. Y dach dro wye tyl Hollum sum Klass Hönbar bore.
20. Y dach dro wye tyl Kollyneh.
22. Y dach dro wye tyl Haddersschelff ygent.
24. Y dach war mint fader mint gest her y Sparbengge och hertzuch Sychgemunt.
25. Y dach war ieg met Soffye och mint fadder och moder og burn her pae Haddersschelff.
26. Y dach bleff mi[n]t Soffye farlösst och fych ent sönt¹⁾ halanden korter efter nye wmdt afften.
29. Y dach dro ieg met mint fader och hertzuch Syggemunt tyl Törninch; iach.
30. Y dach dro wye tyl Haddersschelff igent.

August.

6. Y dach dro ieg fra Haddersschelff met mint fader och moder tyl Flenssbor.
7. Y dach dro wey tyl Renssbor.
9. Y dach dro wye Nurdrot²⁾.
10. Y dach dro wye tyl Seggeber; samme dach fych ieg but, at hertzuch klar aff Schwerrich³⁾ wylle kum[m]e byet.
11. Y dach kam hertzuch Kalr aff Schwerrich og hans gemal⁴⁾.
12. Y dach hadde ieg dennum tyl gest.
14. Y dach dro mint fader och muder bur og hertzuch Kalr aff Schwerdich och hans gemal, och ieg dro tyl Nordrubt.
15. Y dach dro ieg tyl Rennerssbor.

¹⁾ Hertug Hans, † ²⁸/₁₀ 1602 i Moskau. Den omhyggelige Angivelse af Tiden skyldes Kongens Önske, at faae Barnets Skjæbne at vide gennem astrologiske Beregninger ved Tycho Brahes Hjælp. (Se F. R. Friis: Tyge Brahe p. 130—131.) Resen siger (Fred. II's Krøn. p. 339), at han blev født den 26 Julii mellem nj oc tj Formiddag.

²⁾ Nortorp s. o. for Rendsborg i Holstein.

³⁾ Hertug Karl af Südermanland f. ⁴/₁₀ 1550, senere Konge af Sverrig under Navn af Karl IX, † ³⁰/₁₀ 1611.

⁴⁾ Hertuginde Maria, Datter af Kurfyrst Ludvig VI af Pfalz, f. 1562, g. m. Hertug Karl ¹¹/₅ 1579, † ²³/₆ 1589.

August. 1583.

16. Y dach dro ieg tyl Flenssbor.
17. Y dach dro ieg tyl Haddersschelff ygent.
21. Y dach dro ieg tyl Kollyneh, samme dach tyl Nuegar; samme dach kam der ent polliss gesantter tyl Hadersschelff.
24. Y dach dro ieg tyl Kollyneh ygent; sam[m]e war mint Soffye och burn pae Haddersschelff.
26. Y dach dro ieg tyl Gamss ¹⁾; samme dach schre ieg dye Rosstochker it fyede breff tyl.
27. Y dach dro jeg tyl Wyrss ²⁾.
28. Y dach dro ieg tyl Wamderobt.
29. Y dach dro ieg tyl mint gar Toseho; sam[m]e dach kam ent aff byssbent aff Kollent ³⁾ tyl Hadersschel.
31. Y dach dro ieg tyl Haddersschelff i gent; samme nat lae mint Soffye huss meg igent.

September.

1. Y dach war ieg her pae Haddersschelff met husstru och burn; sam[m]e y dach horte ieg den pollesche gesantter.
2. Y dach horte ieg den byssbent aff Kollens sennebut, samme dach hadde ieg ham tyl gest y hawent; samme dach dro den pol bur[t] igen.
4. Y dach dro ieg tyl Machstrubt.
5. Y dach gich mint Soffye y kyrke.
6. Y dach dro ieg tyl Hadersschelff ygent.
7. Y dach kam tol holsste herremen her in, su[m]t schal werre mint fadder met gust help.
8. Y dach loet ieg döbe mint sönt Ha[n]s her pae Hadderchel y Jesu nan.
10. Y dach fych ieg Tönnis Ranso ⁴⁾ guss her y Haderschel lent.

¹⁾ Gamst i Andst Herred, Ribe Amt.

²⁾ Veerst i Andst Herred.

³⁾ a: Kölln.

⁴⁾ Tönnis Rantzau, Amtmand i Schwabsted 1556, senere i Rethwisch, † 1594. Godset, han solgte til Kongen, bestod af Vilstrup og og endel Strøgods i Haderslev Amt. (Zeitschrift. d. Gesellschft. f. d. Gesch. d. Herzogthmr. Schl.-Holst. u. Lauenb. II Bd. p. 141.)

September. 1583.

11. Y dach dro ieg tyl Kollyneh.
12. Y dach kom my[n]t Soffye och burn hyet och alt fruent-
sy[m]mer og hofsynner heyt.
16. Y dach schyllis alt fruentssymmer och hoffsynner fra hyn-
anden; samme dach dro ieg met mint Soffye och burn
tyl Nuegar.
18. Y dach dro ieg tyl Nymt¹⁾ och mint Soffye og burn tyl
Jellyneh.
19. Y dach kam mint Soffye heyt met born tyl Nymt.
20. Y dach dro ieg met mynt Soffye och burn tyl Schandelbor.
21. Y dach kam mint sönt Crisstyan och hyet.
26. Y dach kam hyet til Schandelbor ent gesantter fra Pals-
grewe Kassymirus.
27. Y dach horte ieg hannum; sam[m]e dach hadde ieg han-
nu[m] tyl gest.
28. Y dach dro hant burt ygent.
29. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Schan-
delbor.

Oktober.

4. Y dach loet ieg meg purgere her pae Schandelbor.
6. Y dach falt det orden aff mint keyde, su[m]t ieg fych
droni[n]ch af engla[nt], doch ieg hengde det strach ygent.
7. Y dach kam ent aff kurf[ur]ste aff Sachsent tenner heyt
met brewe at mynt söster sönt Crisstyant gemal hadde
foet ent vneh sönt²⁾.
8. Y dach beguntte ieg at lesse y Dawit salter.
10. Y dach dro den missner burt ige[n]t; sam[m]e dach dro
ieg tyl Torril³⁾; iach.
11. Y dach dro ieg tyl Gullyneh⁴⁾, sum ligger i Hatzherrit.

¹⁾ Nim i Nim Herred, Skanderborg Amt.

²⁾ Christian f. ²³/₉ 1583, 1591 Kurfyrste af Sachsen, † ²³/₆ 1611. Han
ægtede ¹⁰/₉ 1602 Frederik II's Datter Hedevig, f. ⁵/₈ 1581, † ²⁶/₁₁ 1641.

³⁾ Torril, Hads Herred, Aarhus Amt.

⁴⁾ Gylling i Hads Herred.

Oktober. 1583.

12. Y dach dro ieg tyl Schandelbor igen.
14. Y dach dro ieg tyl Hem ¹⁾; iach.
15. Y dach dro ieg tyl Nenscho ²⁾.
16. Y dach dro ieg tyl languet ³⁾, sam[m]e dach fych ieg maet y Rue mulle.
17. Y dach dro ieg tyl Ostrubt ⁴⁾, sam[m]e dach ka[m] mint Soffye och heyl.
19. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Schanderbo ygent, och ieg hadde den kollesue.
23. Y dach loet ieg schal ent arre ⁵⁾.
29. Y dach dro ieg til languet ygent.
30. Y dach dro ieg tyl Osstrubt, sam[m]e dach kam mint Soffye och hyet.

November.

1. Y dach war ieg met mint Soffye her y Osstrubt och meynne bunr pae Schandelbor.
2. Y dach dro ieg tyl Borrurn och mint Soffye til Schandelbor.
5. Y dach dro ieg tyl Stachgar ⁶⁾ y iach, sum ieg fych aff Wolmor Passber ⁷⁾.
7. Y dach dro ieg tyl Hawerbergar ⁸⁾; dyet kam mynt Soffye och mint sönt Vlrich ochsae.
11. Y dach dro ieg tyl Terrobt ⁹⁾ y iach, och mint Soffye bleff y Hawerbergar met mint sönt Vlrich och mint andre bur[n] loe pae Schandelbor.

¹⁾ Hem i Onsild Herred, Randers Amt.

²⁾ Nedenskov i Tyrsting Herred, Skanderborg Amt.

³⁾ Engetvedgaard i Vrads Herred, Skanderborg Amt.

⁴⁾ Østrup i vester Lisbjerg Herred, Aarhus Amt.

⁵⁾ o: aarelade.

⁶⁾ Stadsgaard, nuv. Konstantinsborg, i Ning Herred, Aarhus Amt.

⁷⁾ Valdemar Parsbjerg til Jernit, 1597—1604 Lensmand paa Skanderborg og Aakjær, † 1607; g. m. Ide Lykke.

⁸⁾ Havreballegaard i Ning Herred, Aarhus Amt.

⁹⁾ Terp i Ning Herred.

November. 1583.

12. Y dach dro mint Soffye och mi[n]t sönt Vlrich tyl Rossenhollum ¹⁾.
13. Y dach dro ieg tyl Hauerbergar ygent, samme dach kam my[n]t Soffye och hyet.
14. Y dach dro ieg met mint Soffye och mint Vlrich tyl Schandelbor igen.
18. Y dach beguntyst bedachge ²⁾.
19. Bedachge; samme dach gieh ieg tyl gust bur.
20. Bedachge.
21. Y dach fych mint sönt Crisstyan ent vnder presebtor ³⁾.
25. Y dach dro ieg tyl Rue ⁴⁾; iach.
27. Y dach dro ieg tyl Salten ⁵⁾.
28. Y dach dro ieg tyl Löchagger ⁶⁾.
30. Y dach dro ieg tyl Sylkebor, samme dach kam mynt Soffye och hyet.

December.

1. Y dach war ieg met mint Soffye her pae Sylkebor och minne burn pae Schandelbor.
4. Y dach dro ieg tyl Werlöe ⁷⁾, och mint Soffye bleff pae Sylkebor.
5. Y dach kam mint Soffye och hyet.
6. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Össtergar.

¹⁾ Rosenholm i øster Lisbjerg Herred, Randers Amt.

²⁾ Disse 3 Bededage afholdtes i Anledning af den Pest, som 1583 hærgede Danmark (F. H. Mansa: Bidrag til Folkesygdommenes og Sundhedspleiens Historie i Danmark p. 223).

³⁾ Han hed Ludvig Ludvigsen Munthe; hans Bestalling er dat. ²⁴/₁₁ 1583. Han døde vistnok 1634. (Se C. Molbech: Kong Christian IV's Opdragelse i ny hist. Tidssrft. III Bind p. 250—251 og H. F. Rørdam: M. Hans Mikkelsen i ny kirkehist. Saml. VI Bind p. 106 not. 2.

⁴⁾ Ry i Tyrsting Herred, Skanderborg Amt.

⁵⁾ Salten i Vrads Herred, Skanderborg Amt.

⁶⁾ Løgager har ligget i Vrads Herred, hvor endnu findes Løgagergaardene.

⁷⁾ Veiersløv i Hovlbjerg Herred, Viborg Amt.

December. 1583.

9. Y dach dro ieg tyl Intlöeff ¹⁾, su[mt] Last Let ²⁾ bur; samme dach dro mint Soffye tyl Rannerss.
10. Y dach dro ieg tyl Rannerss.
12. Y dach dro ieg tyl Essentbech ³⁾ och mint Soffye tyl Borrum.
13. Y dach dro ieg tyl Hallöe och mint Soffye tyl Schandelbor.
14. Y dach dro ieg tyl Schandelbor.
17. Y dach war ieg Ramel gest; samme dach gych den handels dach y mellem mint broder och mech wmdt det gost pae Alss och Arre ⁴⁾.
23. Y dach kam kanseller hyet fra Sunnerbor igent.
24. Y dach dro hant burt ygen.
25. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Schandelbor.
28. Y dach hadde ieg her pae Schandelbor.

Januar. 1584.

1. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Schandelbor; y dach molte ieg Crisstyant och Wlrich.
2. Y dach gich ieg neder tyl her Crisstoffer ⁵⁾; samme dach war ieg Hynchrich Ramel gest och tue fenicianner köbment.

¹⁾ Enslev i Hovlbjerg Herred.

²⁾ Lars Jensen Leth, Herredsfoged i Hovlbjerg Herred og Ridefoged i Dronningborg Len; han levede endnu 1602 (Schlegels Saml. z. d. Gesch. I B. I Stück p. 79). Han og hans Hustru ligger begravne i Velle Kirke (Danske Atlas. IV Bind, p. 425—426.).

³⁾ Essentbek i sønder Hald Herred, Randers Amt.

⁴⁾ Se herom Christiani: Gesch. d. Herzogthmr. Schlesw. u. Holst. u. d. Oldb. Hause. II Band p. 483 og Waitz: Schleswig-Holsteins Geschichte II Band p. 393.

⁵⁾ Sandsynligvis menes Hr. Christoffer Knoff, f. i Friedland i Preussen, 1560 Hofpræst hos Enkedronning Dorothea paa Koldinghus, 1567 tysk Hofpræst hos Frederik II, 1578 øverste Hofpræst. † i Decbr. 1671 (Wiberg: Bidrag t. alm. d. Præstehist. II. 97).

Januar. 1584.

3. Y dach dro ieg tyl Aker ¹⁾.
4. Y dach dro ieg tyl Schandelbor ygent.
6. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Hawerbergar, och mynne burn bleff pae Scha[n]delbor; sam[m]e dach kam mynne raet och hyet.
7. Y dach gaff ieg minne raet schriflych mint betenchken wmdt Kurlant.
8. Y dach gaff raet mech schwar pae Kurla[n]t; sam[m]e dach bewyllit dye mint sönt Crisstyant hullyneh; samme dach hadde ieg dennum tyl gest.
9. Y dach var ieg Iachkob Sefel ²⁾ gest met alt raet.
11. Y dach dro minne raet burt ygent.
13. Y dach dro ieg tyl Werlöeff och mint Soffye tyl Schandelbor.
14. Y dach dro ieg tyl Wyebor och besstyllt der su[mt] mint sönt schal met gust heyl hulliss och der tyl mint Soffye losseme[n]t.
15. Y dach dro ieg tyl Ressendal ³⁾.
16. Y dach dro ieg tyl Rue, samme dach kam my[n]t Soffye och hyet.
18. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Schandelbor ige[n]t.
19. Y nat dromte ieg at mint ent tan falt vt.
20. Y dach dro Ram[m]el burt.
22. Y nat bleff mint Soffye such; y dach dro ieg tyl Eer ⁴⁾, sum Sorren lenssent bur y Schandelbor len.
24. Y dach dro ieg tyl Schannelbor igen.
25. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Schandelbor.

¹⁾ Aakjær i Halling Herred, Skanderborg Amt.

²⁾ Jakob Sefeld til Visberggaard f. 1545, Rigsraad 1581; Lensmand paa Mariager 1584—1599; efter Niels Kaas' Død indtraadte han i Formynderregeringen, † ^{15/11} 1599.

³⁾ Rosendal i nørre Horne Herred, Ringkjøbing Amt.

⁴⁾ Ejer i Voer Herred, Skanderborg Amt.

Januar. 1584.

26. Y dach molte ieg mynt sönt Crisstyan och Wlych, wor la[n]gge dye war.
 28. Y dach dro ieg tyl Rantholt ¹⁾ i iach.
 30. Y dach dro ieg tyl Schandelbor igen.

Februar.

1. Y nat bleff mint nessduch woet y mint sent, sumt ynttit wan war huss, och ieg wille drachge wmdt morgen tyl Aker og schede icke; samme dach kam kansseler och hyet.
 2. Y dach war ieg met mint Soffye och bunr her pae Schandelbor.
 4. Y dach dro ieg tyl Aker.
 5. Y dach dro ieg tyl Hallynch ²⁾, sum lychger y Hatssherrit.
 7. Y dach dro ieg tyl Rude ³⁾, sum lychger y Hatssherrit.
 8. Y dach dro ieg Lostrupt ⁴⁾ su[mt] K[n]ut Munssen ⁵⁾ hawer boet, samme dach kam mint Soffye och hyet.
 10. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Aker.
 12. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Schandelbor ygenl.
 16. Y dach haver ieg wet met mint kansseler, at Farrenssbech skal kumme intden 2 yar y k. aff Polle[n]ss raet, wmdt dye lewer boe, wmdt il fat wyn.
 17. Y dach bleff Rewentlo ⁶⁾ mint Lenssmant pae Sylkebor.
 20. Y dach dro ieg tyl Nimt.
 21. Y dach dro ieg tyl Iellynch.

¹⁾ Ravnholt i Ning Herred, Aarhus Amt.

²⁾ Halling i Hads Herred, Aarhus Amt.

³⁾ Rud i Hads Herred.

⁴⁾ Loverstrup, det nuværende Rathlovsdal, i Hads Herred.

⁵⁾ Knud Mogensen Lövenbalk til Kjellerup, en Søn af Mogens Lauridsen Lövenbalk til Tjele, gift med Ide Nielsdatter Brun (Klevf. Stamtavler i Geh. Ark.). Han ejede til 1580 Loverstrup, men dette Aar mageskiftede han det bort med Frederik II mod Kjellerup (Danske Atlas IV p. 558).

⁶⁾ Henning Reventlau til Ziessendorf og Reetz, f. 1552, Befalingsmand paa Silkeborg 1584, paa Mariagerkloster 1599 — 1602 † ²/₃ 1634.

Februar. 1584.

22. Y dach dro ieg tyl Nuegar.
 23. Y dach kam mint schwogger kurfur gesantter hyet met nan Yeronimus Full.
 25. Y dach dro ieg tyl Kollynch, samme dach kam mint Soffye och hyet, och minne bnur pae Schandelbor.
 26. Y dach dro ieg tyl Hollum; samme dro Yeronimus Fluch och bur.
 28. Y dach dro ieg tyl Kollynch ygent.

Marts.

1. Y dach war ieg Hynebrich Belo fadder her pae Kollynch, och ieg holt selwer barnit ¹⁾.
 2. Y dach gar rechdaggen an y Haddersschelff.
 4. Y dach dro ieg tyl Wamderurt, samme dach dro mint Soffye tyl Schandelbor, samme dach war ieg och pae Woebeschelt ²⁾.
 6. Y dach kam mint Soffye tyl Kollynch ygent och tu aff mynne dotter af dye elste.
 7. Y dach dro ieg tyl Hadersschel, sam[m]e dach kam mint Soffye och hyet och tue aff mynne elste dötter.
 10. Y dach holt ieg selwer ret her pae Hadersschilff huss.
 11. Y dach kam kongen af Nawe gesantter hyet ³⁾.
 12. Y dach hörte ieg den gesantter, samme dach hadde ieg hannum tyl gest.
 15. Y dach dro kanseller tyl Kronebo, och Gert Ransso ⁴⁾ blywer mint lenssmant pae Krontebor och lochkum Lest ⁵⁾ tyl Frederessbor.

¹⁾ Ifølge Klevenfeldts Stamtavler hed den ældste af Henrik Belows Børn Frederik; han døde ung.

²⁾ Fobislet i Tystrup Herred, Haderslev Amt.

³⁾ Jacques Ségur de Pardillan, † 1589. Om hans Underhandlinger med Frederik II se Resen: Frederik II's Krønike, Anhang, p. 439—464.

⁴⁾ Gert Rantzau en Søn af Henrik R., f. 15/10 1558, 1584—1590 Lensmand paa Kronborg, 1590—93 Amtmand i Flensborg, 1599—1627 Statholder i Hertugd., † 15/1 1627.

⁵⁾ Joachim Leist Lensmand paa Frederiksborg 1584—1589. Et Brev til ham fra Frederik II findes i Danske Samlinger V Rd. n. 175.

Marts. 1584.

17. Y dach loet ieg gywe kongen af Nawer hans gesantte synt affschet, samme dach dro hant burt.
19. Y dach dro ieg tyl Halek.
20. Y dach dro ieg tyl Östet¹⁾, sum lygger pae Hadersschel niss.
21. Y dach dro ieg Hadderssleff ygen, sam[m]e war rehdaggen vde.
22. Y dach hadde ieg dye holsster tyl gest och alle derriss fruenty[mer].
23. Y dach dro dye bur.
25. Y dach war ieg met mint Soffye och met tu mint elste dötter her pae Haddersschelff.
26. Y dach dro ieg tyl Toscho, samme dach kam Ramel ygen.
28. Y dach dro ieg tyl Gram²⁾, samme dach tyl Kolschabt³⁾.
30. Y dach schal Rammel kum[m]e ygent; samme dach dro ieg tyl Hadersschelff.

April.

1. Y dach fych ieg it breff fra mint moder wmdt gyettermal ymellu[m] myn[n]e dötter wmdt lantgrewen sönt⁴⁾ och wmdt palgrewen sönt⁵⁾ dest lygesste aff grewe Borchkort aff Barbue⁶⁾ wmdt den hertzuch aff Koberch⁷⁾.
3. Y dach kam mynt kansseller ygen fra Kronnebor.

¹⁾ Oesby i Haderslev Herred.

²⁾ Gram i Gram Herred, Haderslev Amt.

³⁾ Kolsnab i Gram Herred.

⁴⁾ Maaske Mauritz, en Søn af Landgrev Vilhelm IV af Hessen Kassel, f. $25/3$ 1572, † $15/3$ 1632, Landgreve af Hessen Kassel 1592—1627.

⁵⁾ Maaske Kurfyrst Frederik IV af Pfalz f. $5/3$ 1574, Kurfyrste 1583, † $2/9$ 1610.

⁶⁾ Burchardt, Greve af Barby, f. $7/2$ 1536, var tilstæde ved Fred. II's Kroning (Resen: Fred. II's Krøn. p. 28), deltog 1566 i Gothas Belejring, 1579 blev han Statholder i Dresden og Koburg, † $2/6$ 1586 (Bech: Johan Friederich d. Mittlere II Band p. 101).

⁷⁾ Johan Kasimir, Hertug af Koburg, f. $12/6$ 1564, † $16/7$ 1633.

Maj. 1584.

2. Y dach dro ieg met mint Soffye och tue dötter tyl Schandelbor igent.
4. Y dach dro ieg tyl Wynnynch ¹⁾ at schude vrkoch.
6. Y dach dro ieg tyl Schandelbor ygent.
7. Y dach kam prinsent aff Orrannygent sennebut hyet.
8. Y dach hörte ieg dey prinssehe gesantter; samme dach hadde Per Gullenster ²⁾ och Hynchrich Ramel dennum tyl gest her pae Schandelbor.
10. Y dach hadde ieg dye prinssehe gesantter tyl gest.
11. Y dach dro dye burt.
12. Y dach dro ieg tyl Wybor.
13. Y dach dro ieg tyl Schandelbor ygen.
16. Y dach dro ieg tyl Aker.
20. Y dach dro ieg tyl Schandelbor ygen.
28. Y dach war ieg met mint Soffye och alle minne burn her pae Schandelbor.

Juni.

3. Y dach dro ieg met mint Soffye och mint sönt Crisstyan och met mynne elsste dötter och alt hoffsynner tyl Hawerbergar.
4. Y dach dro wye tyl Rannerss.
5. Y dach dro ieg tyl Tell samme dach tyl Wyebor.
6. Y dach dro ieg tyl Scherne ³⁾, sam[m]e dach tyl Rannerss; sam[m]e dach ka[m] alle minne raet och hyet.
7. Y dach war ieg met mint Soffye och Crisstian och tue af min[n]e elsste dötter och dye ander pae Schandelbor.

¹⁾ Vinding i Holmans Hrrred, Vejle Amt.

²⁾ Peder Knudsen Gyldenstjerne til Thim, ¹⁴/₃ 1568 forlenet med Ning og Ulborg Herreder i Nørre-Jylland, ⁵/₅ 1572 til ¹⁵/₃ 1576 Lensmand paa Bahus (Norske Rigs Regist. II p. 31, 190), aflagde sin Ed som Marsk ¹/₁ 1576. Af Hensyn til sin høje Alder undsløg han sig for at tage Sæde i Formynderregeringen for Kristian IV; † 1599, begr. ⁵/₄ s. A.

³⁾ Skjern i Middelsom Herred, Viborg Amt.

Juni. 1584.

8. Y dach schol ieg den fanne pae stanehgen su[mt] schal förrist far mint sönt, her pae Dronningbor ¹⁾.
9. Y dach war ieg Per Munch ²⁾ gesst.
10. Y dach musstrit ieg radet och hoffsynner; sam[m]e dach hadde ieg mint sönt Crisstyan pae ent hest och war det det fursste.
12. Y dach dro ieg met mint Soffye och mi[n]t sönt Cristian och minne tue dötter och alle raet och hofsynner tyl Telle.
13. Y dach dro wye tyl Wyebor.
14. Y dach war ieg her y kyrken met mint Soffye och mint sönt och tue aff mynne elsste dötter.
15. Y dach görde wye orden worda[n] aldelent schulle schwerre.
16. Y dach bleff mint sönt hullit y Iesu nan; sam[m]e dach hadde ieg alt raet tyl gest.
17. Y dach hade ieg alle adel och fruenttymer tyl gest.
18. Y dach hade adellen mech tyl gest.
19. Y dach dro wye tyl Schandelbor.
20. Y dach dro ieg met mint Soffye och alle minne burn tyl Nynt.
21. Y dach dro wye tyl Nuegar.
23. Y dach dro wye tyl Hynssegal ³⁾.
24. Y dach dro wye tyl Ruegar ⁴⁾ och mynt datter Gussta bleff such.
25. Y dach dro wye tyl Onsse; sam[m]e dach ka[m] Yeronimus Plog.

¹⁾ Dronningborg i Støvring Herred, Randers Amt.

²⁾ Peder Munk til Estvadgaard, 1568—70 Anfører for den danske Flaade, ^{23/10} 1568 forlenes han med Stege Købstad og •Tolleriet• paa Møen, 1572 Lensmand paa Aastrup; han blev 1571 Rigsraad, 1576 Rigsadmiral, 1588 Regeringsraad under Kristian IV's Mindreaarighed, fratraadte 1596 Embedet som Rigsadmiral, var 1596—1609 Rigsmarsk, † 1623.

³⁾ Hindsgavl i Vends Herred, Odense Amt.

⁴⁾ Rygaard i Gudme Herred, Svendborg Amt.

Juni. 1584.

26. Y dach tallet ieg met aldellen her y Fyen
27. Y dach bleff mynt sönt her hullit.
28. Y dach hadde ieg alle adellen tyl gest her pae rahuss.
29. Y dach war bat ieg adellynt gest her y Onsse.
30. Y dach dro wye tyl Nuebor.

Juli.

2. Y dach war ieg met mint Soffye och alle minne burn och alt raet her y Nuebor; sam[m]e dach holt min[n]e raet rettertyneh her.
3. Y dach dro wye tyl Korssör, samme dach tyl Antdersscho.
4. Y dach hörte ieg sagger, samme dach döde her Crisstower fa[n] Dunniiss ¹⁾ y Nuebor.
7. Y dach dro wye tyl Rynchstet.
8. Y dach bleff mint sönt her hullit; sam[m]e dach dro mint Soffye och burn tyl Rosschy.
9. Y dach dro ieg tyl Frederssbor och mint sönt tyl Rosschyl.
10. Y dach dro ieg tyl Kronnebor och sönt Crisstyan tyl Frederssbor.
11. Y dach kam mynt Soffye och sönt och tue aff mi[n]t elste dötter hyet.
13. Y dach dro wye tyl Helsingbor.
16. Y dach dro wye tyl Lansskron.
17. Y dach gorde ieg toch orden met dye schonniger her far Lansskronne.
18. Y dach dro wye tyl Lunt.
19. Y dach gych wye her y Lunt domkyrke.

¹⁾ Kristoffer v. Dohna, deltog 1563—1565 i Syvaarskrigen, blev ^{15/9} 1565 fangen af Svenskerne ved Indtagelsen af Varbjerg Slot, hvor han laa saaret, senere udløst, 1569 udnævnt til Feltherre over den danske Armee; han blev 1581 dansk Rigsraad (Resen: Fr. II's Krøn. p. 91, 106, 134, 229, 331). Han blev begravet i St. Knuds Kirke i Odense ^{22/7} 1584. Om Monumentet over ham se Marm. Dan. I. 220, Mumme: St. Knuds Kirke p 129—132 og Wedel Simonson: Bidrag til Odense Bys Hist. II, 2, 169—170 og III, 1, 24.

Juli. 1584.

20. Y dach gorde ieg mint sönt hullynch; samme dach hade ieg alle mynne raet tyl gest.
21. Y dach hadde ieg alle adellen tyl gest och fruentymmer.
22. Y dach hadde adellen meg tyl gest och mint Soffye.
23. Y dach dro ieg tyl Kronnebor och mint Soffye tyl Lansskron.
24. Y dach kam mint Soffye met minne elste burn och hyet.
25. Y dach dro wye tyl Frederssbor.
26. Y dach löbt 4 af mynne iachte met Per Munch och Hack Holgerssent ¹⁾ tyl Ösel.
29. Y dach tallet ieg met Johan Ber ²⁾ her pae Frederssbor.
30. Y dach dro ieg met mint Soffye och sönt Crisstyan och mynt tue elste dötter tyl Bisstrubt ³⁾.
31. Y dach dro wye tyl Sur ⁴⁾.

August.

2. Y dach gorde ieg mynt fodyss och mint pygyss brullubt her y Sur.
4. Y dach dro ieg tyl Schwensstrubt ⁵⁾ och mint Soffye bleff y Sur.
5. Y dach dro mint Soffye till Rosschil met minne tue elste dötter och mint sönt Crisstyant bleff y Sur at schulle studere y Iesu nan.

¹⁾ Hack Holgersen Ulfstand til Hikkebjerg f. 7/10 1535. 14 Aar gammel rejste han udenlands og tjente i 6 Aar hos Kurfyrst Morits af Sachsen; ved sin Hjemkomst blev han en af Hertug Frederiks Hofsinder og ledsagede ham paa hans Rejse til Tydskland 1558; deltog i Ditmarskerkrigen og Syvaarskrigen, saaret 1563 for Halmstad, 1564 og følgende Aar Ritmester over den skaanke Fane, 1569 Slotsherre paa Varbjerg, 1572—1575 Lensmand i St. Hans Kloster i Odense, 1578—1588 Lensmand paa Aalholm, 1588 paa Kallundborg, ved sin Død var han forlenet med Malmøhus og Lundegaard; 1581 blev han Rigsraad, 1590 Kristian IV's Hofmester, 1593 Rigs Marsk og Medlem af Formynderregeringen for Kristian IV, † 10/11 1594.

²⁾ Johan Behr var 1583 Frederik II's Lensmand paa Øsel.

³⁾ Bidstrup i Sømme Herred, Københavns Amt.

⁴⁾ Sorø.

⁵⁾ Svendstrup i Sømme Herred, Kjøbenhavns Amt.

August. 1584.

6. Y dach dro mint Soffye tyl Frederssbor.
7. Y dach dro ieg tyl Frederssbor.
10. Y dach war ieg her pae Frederssbor met mint Soffye och burn.
11. Y dach dro ieg tyl Kronnebor.
12. Y dach kam mint Soffye hyet.
13. Y dach dro ieg met Soffye tyl Hörsshollum ¹⁾.
14. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Köbenhan.
15. Y dach war ieg met mint Soffye tyl Ybtrubt ²⁾.
17. Y dach dro ieg met my[n]t Soffye tyl Ibprubt ³⁾.
21. Y dach dro wye tyl Kullekul ⁴⁾.
24. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Ganlöße ⁵⁾.
25. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Frederssbor ygen.
28. Y dach dro ieg tyl Kronnebor.
29. Y dach dro ieg tyl Frederssbor ygen.
31. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Bisstrubt.

September.

1. Y dach dro wye tyl, Köge samme dach tyl Truegewel ⁶⁾.
2. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Wynbueholt ⁷⁾, sam[m]e dach tyl Knudtsbue ⁸⁾.
7. Y dach war den gammet legat aff Franchrit och ent vnch fransoes her i yach met mech.
10. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Worrenbor.
11. Y dach dro ieg tyl Boehüe ⁹⁾ och mint Soffye bleff pae Worre[n]bor.
13. Y dach dro ieg tyl Worrenbor igen.

¹⁾ Hirschholm i Lyngø Kronborg Herred, Frederiksborg Amt.

²⁾ Ibstrup det nuv. Jægersborg i Sokkelunds Herred, Kbhvns. Amt.

³⁾ Her maa være en Fejlskrift i Optegnelserne.

⁴⁾ Kullekulle i Smørum Herred, Københavns Amt.

⁵⁾ Gandløse i Ølstykke Herred, Frederiksborg Amt.

⁶⁾ Tryggevælde i Bjeverskov Herred, Præstø Amt.

⁷⁾ Vindebyholt i Faxe Herred, Præstø Amt.

⁸⁾ Knudsbø i Baarsø Herred, Præstø Amt.

⁹⁾ Baagø mellem Sælland, Møen og Falster.

September. 1584.

14. Y dach dro ieg tyl Köege, sam[m]e dach tyl Ballerubt¹⁾; och mi[n]t bleff y Köege.
15. Y dach dro mint Soffye tyl Frederssbor; sam[m]e dach kam Per Munch och Hach Holgerssent met minne py[n]k fra Ösel.
16. Y dach dro ieg tyl Tubberupt²⁾.
17. Y dach dro ieg tyl Ybrubt, sam[m]e dach ka[m] mi[n]t Soffy och tue aff mint elsste dötter.
19. Y dach dro ieg met mint Soffye och tue aff mint elsste dötter tyl Köebenhan.
20. Y dach war ieg met mint Soffye tyl Oluff Rossenstpar³⁾ blurlubt.
22. Y dach dro ieg met mint Soffye och burn tyl Frederssbor igent.
29. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Frederssbor; samme dach hadde ieg Per Munch, Hach⁴⁾, Eller Grubbe⁵⁾, Hynchrich Brade⁶⁾, Arrel Vrrubt⁷⁾ och Pax⁸⁾ tyl gest y baltussent.

¹⁾ Ballerup i Smorum Herred, Københavns Amt.

²⁾ Tibberup i Holbo Herred, Frederiksborg Amt.

³⁾ Oluf Rosensparre til Skarholt, f. $\frac{6}{8}$ 1559, Lensmand paa Landskronen 1591—1602, paa Mariager Kloster 1602—1610, paa Dragsholm 1610—1624, Rigsraad 1596, † $\frac{13}{1}$ 1624. $\frac{20}{9}$ 1584 blev han gift med Elisabeth Gyldenstjerne, en Datter af Henrich Gyldenstjerne til Aagaard; hun døde $\frac{20}{2}$ 1638. (Se F. R. Friis Efterr. om Fam. Rosensparre p. 19—27.)

⁴⁾ Hak Holgersen Ulfstand. Se p. 564. not. 1.

⁵⁾ Ejler Grubbe til Lystrup, 1560—1570 Rentemester, 1571—1585 Rigets Kansler; ved sin Død 1585 var han Lensmand paa Tryggevælde, Vordingborg og Jungshoved.

⁶⁾ Henrik Brahe til Viskøffe, Rigsraad 1581, Lensmand paa Bornholm, † 1595.

⁷⁾ Arild Urup til Urup, f. $\frac{13}{2}$ 1528 paa Sølvitsborg, 1551 blev han Kristian II's Hofsinde paa Kallundborg, 1560 overværede han Erik XIV's Kroning og blev der slagen til Ridder, 1564 Hovedsmand paa •David•, $\frac{14}{8}$ s. A. taget tilfange, 1578 med Jakob Ulfeld i Rusland, † $\frac{5}{2}$ 1587 som Lensmand paa Helsingborg Slot. I Carl Linnæi •Skånska Resa förrättad År 1749• (Stockholm 1751) fortælles, ifølge Indskriften paa hans Kiste i Köpings Kirke i Skaane, at han døde $\frac{5}{2}$ 1577.

⁸⁾ Christoffer v. Festenberg, kaldet Pax, til Torupgaard, f. i Schlesien; $\frac{22}{10}$ 1568 kaldes han Embedsmand paa Holbæk Slot og Fred II's

Oktober. 1584.

5. Y dach dro ieg tyl Köbenhan.
6. Y dach dro ieg tyl Kronnebor.
7. Y dach kam mint Soffye och hyet.
10. Y dach kam tue aff mint elsste dötter hyet och sönt Wlrich.
13. Y dach dro ieg tyl Harsshe ¹⁾).
16. Y dach dro ieg tyl Kronbor igent; samme dach fartynchget ieg met buchmesster ²⁾ dette huss for 6 tusse[n] daller.
21. Y dach dro ieg tyl Walbue ³⁾ y Holboherrit.
23. Y dach dro ieg tyl Kronnebor ygen.
24. Y dach batte ieg her y mint nue bastue, och war det fursste gan i Jessu nan.
27. Y dach dro ieg tyl Krogerubt ⁴⁾ y iacht.
28. Y dach dro ieg tyl Kronnebor ygen.

November.

1. Y dach war ieg met mint Soffye och tue aff mynne elsste dötter he pae Kronnebor.
4. Y dach dro ieg tyl Hörsshollum, och mint Soffye och tue aff minne elsste dötter bleff pae Kronnebor.
5. Y dach dro ieg tyl Frederssbor, sam[m]e kam mynt Soffye och hyet.
9. Y dach dro ieg tyl Syrlöeff ⁵⁾; iacht.
11. Y dach dro ieg tyl Frederssbor igen.
16. Y dach dro ieg tyl Köbenhan.
17. Y dach dro ieg tyl Kronnebor.
18. Y dach kam mint Soffye och hyet.

Staldmester (Reg. o. a. L. X. 218—219), ¹⁾ 1570 optages han i den danske Adelstand (T. o. a. L. X. 361—371) og forlenes paa Livstid med Holbæk Slot + kvit og frit + (ssteds. X. 310); han døde 1608.

¹⁾ Harritshoi i Lyngø Kronborg Herred, Frederiksborg Amt.

²⁾ Hans v. Oberg; Fortingningen er trykt i Danske Saml. V B. p. 166—167.

³⁾ Valby i Holbo Herred, Frederiksborg Amt.

⁴⁾ Krogerup i Lyngø Kronborg Herred, Frederiksborg Amt.

⁵⁾ Sigersløv i Lyngø Frederiksborg Herred, Frederiksborg Amt.

November. 1584.

23. Y dach dro ieg tyl Hörsshollum och mint Soffye tyl Frederssbor.
24. Y dach dro ieg tyl Köbenhan; sam[m]e dach war ieg Crisstoffer Walkendrob¹⁾ gest.
25. Y dach dro ieg tyl Kullekul.
26. Y dach dro ieg tyl Frederssbor ygent.
29. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Frederssbor, far wden Crisstyan war y Sur.

December.

6. Y dach gych ieg tyl guss bur i lesu nan.
8. Y dach dro ieg tyl Bisstrubl.
9. Y dach kam mint Soffye och hyet, och minne burn bleff y Rossehyl.
10. Y dach dro ieg met mint Soffye och burn tyl Rynchstel.
11. Y dach dro wye tyl Sur.
14. Y dach dro ieg met mint Soffye och burn tyl Andersscho.
21. Y dach dro ieg tyl Schossgar²⁾ i iacht.
22. Y dach dro ieg tyl Andersscho ygent.
25. Y dach war ieg met mint Soffye och burn her pae Andersscho scholt och mi[n]t sönt Crisstyan y Sur.
29. Y dach dro ieg tyl Landerubl Torbt³⁾ i iach.
30. Y dach dro ieg tyl Andersscho ygen.
31. Y dach dro ieg tyl Suer tyl mint sönt Crisstyan; sam[m]e dach tyl Andersscho igen.

¹⁾ Christoffer Valkendorf til Glorup, f. 1525, Lensmand paa Bergenhush, Osel og Gulland, 1573 Rentemester, 1576 Rigsraad, 1588 Regeringsraad, udtræder 1590, ²/₆ 1596 udnævnes han til Righofmester, † ¹⁷/₁ 1601.

²⁾ Skovsgaard i vester Flakkebjerg Herred, Sorø Amt.

³⁾ Landby Torp i Slagelse Herred, Sorø Amt.

Januar.

1587.

1. Y dach war ieg met mynt Soffye och alle min[n]e burn her pae Schandelbor y Iesu nan.
3. Y dach dro ieg tyl Frelöeff¹⁾ i yach.
5. Y dach dro ieg tyl Schandelbor ygen.
6. Y dach war ieg met mint Soffye och alle mynne burn her pae Schandelbor.
12. Y dach dro ieg tyl Sylkebor.
13. Y dach dro ieg tyl Wyebor schabtyneh.
16. Y dach tachserrit ieg alle adel her y Wyebor far hesste och summe tyl schyb.
17. Y dach hadde ieg dennum tyl gest.
18. Y dach dro ieg tyl Sylkebor.
19. Y dach dro ieg tyl Schandelbor ygent.
20. Y dach kam tue grewer aff Strassbruch hyet, sum war domherrer.
21. Y dach hörte ieg dennum.
22. Y dach to dye mynt son Wlrich tyl kannyeh y Strassburt²⁾; samme kam ent keysser gesant och hyet och war ent iubillerer³⁾.
25. Y dach dro ieg tyl Lasstrubt; samme dach dro dey grewer fra mech ygen.
26. Y dach dro ieg tyl Aker; samme dach ka[m] mynt Soffye och hyet.
30. Y dach dro ieg tyl Gullyneh och mint Soffye tyl Schandelbor.

Februar.

1. Y dach dro ieg tyl Aker ygen.
2. Y dach dro ieg tyl Schandelbor, der war mynt Soffye och alle mynne burn ochsae.
7. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Rue.

¹⁾ Fregerslev i Hjelmlev Herred, Skanderborg Amt.

²⁾ Se Resen: Frederik II's Krønike p. 349 og Slange: Gesch. Chr. d. IV. durch Schlegel I Th. I Stück p. 78 not. 25 og 26.

³⁾ Se Resen: Fred. II's Krøn. p. 349.

Februar.

1587.

10. Y dach dro wye at Schandelbor ygent.
15. Y dach kam keyserren broder hyet tyl Schandelbor, su[m]t| heder hertzuch Matty Matschy ¹⁾).
21. Y dach dro ieg tyl Eert²⁾; samme dach kam hertzuch Mattiatsch och hyet.
23. Y dach dro ieg met hannum tyl Schandelbor ygen.
26. Y dach war ieg met mint Soffye alle mynne burn her pae Schandelbor, och war hertzuch Mattyas keyserrent broder och her.
28. Y dach tallet hertzuch Mattyass wmdt mynt datter Lyssebet.

Marts.

1. Y dach dro ieg tyl Salten; sam[m]e dach dro hertzuch Mattyass och burt.
2. Y dach dro ieg tyl Löchagger.
4. Y dach kam Soffye och hyet tyl Löchagger.
6. Y dach dro ieg tyl Wynnerschölgar met mynt Soffye.
7. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Sylkebor.
9. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Schandelbor ygent.
13. Y dach dro ieg tyl Fresslöe.
14. Y dach dro ieg tyl Ranholt.
15. Y dach dro ieg tyl Slassgar.
17. Y dach dro ieg tyl Hawerbergar; samme dach kam mint Soffye och hyet.
21. Y dach dro mint Soffye tyl Schandelbor ygen.
22. Y dach dro ieg tyl Schanderbro.
27. Y dach holt ieg tre bedach her pae Schandelbor.
29. Y dach gych ieg tyl gust bur; samme dach hadde ieg mynt Soffye och 4 aff myen elsste burn tyl gest her pae det grenne hust och kansseller och dochter Per, her Kristoffer ech mess Hans scholmester.
30. Y dach dro ieg tyl Wynnynch.

¹⁾ Ærkehertug Matthias, født ²⁴/₁ 1557, † ²⁰/₃ 1619 som Kejser af Tydskland; Resen, Pontanus og Kristian af Anhalt (Krause: Tagebuch Christians des Jüngerer, Fürst zu Anhalt pag. 100) omtaler Ærkehertugens Ophold i Danmark men kjender ikke noget til Frieriet.

²⁾ Ejer i Voer Herred, Skanderborg Amt.

Marts. 1587.

31. Y dach kam mint Soffye och hyet.

April.

3. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Hem ¹⁾).

4. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Schandelbor ygen.

9. Y dach war ieg met mint Soffye och alle mynne burn her pae Schandelbor.

10. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Tesspret ²⁾).

11. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Eer ³⁾); samme dach kam Ha[n]s fan Tunnent fra kursste aff Sachse[n]t.

16. Y dach war ieg met mint Soffye och alle minne burn her pae Schandelbor; sam[m]e dach gych mint Soffye och min[n]e tue elsste dötter tyl gust bur, och war det fursste y Iesu nan.

18. Y dach dro ieg tyl Rass met mint Soffye och alle minne burn.

19. Y dach dro ieg tyl Nuegar och mint kunne och alle myn[n]e burn tyl Ielly[n]ch.

20. Y dach dro ieg tyl Kollynch, sam[m]e dach kam mint kunne och dyet och alle myenne burn.

21. Y dach dro ieg tyl Gamss.

22. Y dach dro ieg tyl Schoede ⁴⁾).

24. Y dach kam mint Soffye hyet; sam[m]e dach dro hun tyl Kollynch ygen.

25. Y dach dro ieg tyl Wriss; samme dach kam mint Soffye och hyet.

27. Y dach dro ieg Anthe ⁵⁾ och mynt Soffye tyl Kollynch.

28. Y dach dro ieg Kollynch.

Maj.

1. Y dach war ieg her pae Kollynch met Soffye och alle mynne burn; samme dach dro ieg tyl Haddersschel.

3. Y dach kam mynt Soffye och mynt broder och heyt tyl Hadderschellf.

¹⁾ Hem i Tyrsting Herred, Skanderborg Amt.

²⁾ Thestrup i Voer Herred, Skanderborg Amt.

³⁾ Ejer i Voer Herred.

⁴⁾ Skødegaard i Andst Herred, Ribe Amt.

⁵⁾ Andst i Andst Herred, Ribe Amt.

Maj.

1587.

5. Y dach dro mint broder burt ygent.
8. Y dach dro ieg tyl Kolschabt; sam[m]e dach dro mynt Soffye tyl Kollyneh.
9. Y dach dro ieg tyl Kollyneh ygent.
10. Y dach kam ent grewe aff Schyl och ent friherre fra kurfurstten af Sachsent.
12. Y dach dro dye kursster gesantter bur ygen.
15. Y dach dro ieg tyl Hollu[m] och mint kunne tyl Lantte Mechkelbor.
16. Y dach dró ieg tyl Rugar ¹⁾.
17. Y dach dro ieg tyl Nuebor.
19. Y dach dro ieg tyl Antdersscho.
22. Y dach dro ieg tyl Sur.
23. Y dach dro ieg tyl Lisstrubt ²⁾
24. Y dach dro ieg tyl Köbenhan.
25. Y dach war ieg her y Köbenhan och mint kunne y lantte Mechkelbor och minne burn tyl Kollyneh.
29. Y dach dro ieg tyl Wartto ³⁾, samme dach dro ieg tyl lbtrubt.
30. Y dach dro ieg tyl Hörsshollum.
31. Y dach dro ieg tyl Kronebor.

Juni.

4. Y dach war ieg pae Kronnebo och mint kunne y lantte Mechker, och minne burn war pae Kollyneh.
5. Y dach dro ieg tyl Frederessbor och lae y battussent natten.
6. Y dach dro ieg tyl Bisstrubt.
7. Y dach dro ieg tyl Andersscho.
8. Y dach kam dye schotter gesantter tyl Helsynchör ⁴⁾.
9. Y dach kam palssgrewen sennebut heyt, och heder Adam her von Podewelss.

¹⁾ Rugaard i Skovby Herred, Odense Amt.

²⁾ Lystrup i Faxe Herred, Præstø Amt.

³⁾ Gammel Vartov laa tæt udenfor København.

⁴⁾ Om deres Ærinde see Resen: Frederik II's Krøn. p. 348.

Juni. 1587.

11. Y dach kam mint kunne och heyl; y dach hörte ieg den palssgrewyss gesantter; samme dach hadde ieg hannu[m] tyl gest.
14. Y dach dro ieg met mint kunne tyl Schwogarre.
15. Y dach farsehre ieg alle mynne raet hyet tyl Antdersscho; sam[m]e nat döde hertzuch Friderich aff Holssten ¹⁾.
16. Y dach dro wye tyl Antdersscho ygen.
18. Y dach fych ieg tynner, at hertzuch Friderich af Holssten war döet.
19. Y dach dro ieg tyl Lanbue Tor ²⁾.
20. Y dach tyl Antdersscho ygen; sam[m]e kam ent gesant fra hertzuch af Parma ³⁾.
21. Y dach hörte ieg den gesante.
22. Y dach hadde ieg hannum tyl gest.
23. Y dach fych han syn beschet.
24. Y dach war ieg her y Andersscho.
27. Y dach kam nogre schotter hyet; sam[m]e dach kam Hynchrich Ra[m]el och hyet.
29. Y dach fych dye schotter derrist affschet; samme hadde ieg den[n]um tyl gest, menst ieg war ichke selwer huss.

Juli.

1. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Nuebor.
3. Y dach dro wye tyl Wranstrubt.
4. Y dach dro wye tyl Melfar, samme dach tyl Kollyneh.
6. Y dach dro ieg tyl Wamdrubt, samme dach tyl Hadderscheffl.
8. Y dach dro ieg tyl Kollyneh ygen.
12. Y dach dro ieg met mynt Soffye och minne tue elsste dötter tyl Iellyneh.

¹⁾ Hertug Fred. II af Holstein-Gottorp, f. ²¹/₄ 1568, regerede fra ¹/₁₀ 1586.

²⁾ Landby Torp i Slagelse Herred, Sorø Amt.

³⁾ Alexander Farnese, Hertug af Parma, Statholder i Nederlandene 1578—1592.

Juli.

1587.

13. Y dach dro wye tyl Schandelbor.
 15. Y dach dro wye tyl Löchager.
 17. Y dach dro wye tyl Hal ¹⁾.
 18. Y dach beguntte ieg hör iach ²⁾ her wyt Hal.
 25. Y dach dro ieg tyl Karrubt ³⁾ och mint Soffye och minne
 tue dötter tyl Wynnersslöff.
 27. Y dach dro ieg tyl Wynnersschöl.
 31. Y dach dro ieg tyl Kragelunt ⁴⁾.

August.

1. Y dach dro ieg tyl Löchager, samme dach kam mint
 Soffye och tue mint elste dotter och hyet.
 2. Y dach kam gra Erst fan Manyfelt och hyet.
 3. Y dach kam mynt broder Hans heyt.
 5. Y dach dro wye tyl Sylkebor alsammen.
 7. Y dach dro mynt hroder burt ygent.
 14. Y dach dro ieg tyl Thwyllum ⁵⁾ och mint kunne tyl Kol-
 lynch och mynne tue dötter bleff pa Sylkebor.
 17. Y dach dro ieg tyl Thwyllum ygen; samme dach kam
 mynt Soffye och mynt tue dötter och hyet.
 19. Y dach dro wye tyl Sylkebor ygent.
 21. Y dach dro ieg tyl Salten och mint Soffye och minne tue
 dotter tyl Rue.
 22. Y dach dro ieg tyl Rue.
 24. Y dach war ieg met mynt Soffye och met mint tue elste
 dötter her y Rue.
 30. Y dach dro ieg met mint Soffye tyl Wyssynch ⁶⁾, samme
 dach dro mint tue elste dotter tyl Nymt; samme dach
 dro mynt Soffye och tyl Nymt och pae weent ⁷⁾ hent at
 Kollynch och war nochget war such.

¹⁾ Hald i Nørlyng Herred, Viborg Amt.

²⁾ o: Harejagt.

³⁾ Karup i Lysgaard Herred, Viborg Amt.

⁴⁾ Kragelund i Hids Herred, Viborg Amt.

⁵⁾ Tvilum i Gjern Herred, Skanderborg Amt.

⁶⁾ Vissing i Tyrsting Herred, Skanderborg Amt.

⁷⁾ o: paa Veien.

September. 1587.

1. Y dach dro ieg tyl Kollynch.
9. Y dach dro ieg tyl Wambrut.
10. Y dach kam mint Soffey heyt.
11. Y dach kam nochgre hessche gesantter heyt tyl Kollynch.
12. Y dach dro ieg tyl Nuegar och mint Soffye tyl Kollynch.
14. Y dach kam mynt Soffye och hyet tyl Nuegar.
20. Y dach dro ieg met mynt Soffye tyl Kollynch ygent.
22. Y dach dro ieg tyl Hollum, sum Klass Hönbur buer.
25. Y dach war mynt Soffye her hust mech; sam[m]e dro hun tyl Kollynch ygent.
26. Y dach dro ieg tyl Pesset.
28. Y dach dro ieg tyl Nuegar; sam[m]e dach kam mynt Soffye och hyet och tue aff mint elsste dötter och mint broder datter och hyet.
29. Y dach war ieg met mynt Soffye och mint tue elsste dötter her pae Nuegar och mynne andre burn pae Kollynch.

Oktober.

4. Y dach dro ieg tyl Elto och mint Soffye och dötter tyl Kollynch.
6. Y dach dro ieg tyl Lersscho; sam[m]e dach kam mynt Soffye och hyet, och dro sam[m]e dach tyl Kollynch yge[n]t.
7. Y dach dro ieg tyl Wamdrubt; sam[m]e dach kam mi[n]t Soffye och mint tue elsste sönnner och hyet.
10. Y dach dro ieg tyl Machstrubt och mynt Soffye och mynne sönnner tyl Kollynch.
11. Y dach dro ieg tyl Haddersschelf.
16. Y dach dro ieg tyl Aller ¹⁾ i yach, sum lychger y Tue-sstrubt herril.
19. Y dach dro ieg tyl Haddersschel ygen; samme dach kam mint Soffye och tue meynne elsste dötter och heyt.
24. Y dach dro ieg tyl Tuet ²⁾, mynt Soffye tyl Brochscho ³⁾.

¹⁾ Aller i Tyrstrup Herred, Haderslev Amt.

²⁾ Tved i Tyrstrup Herred.

³⁾ Ifølge Traps topografiske Beskrivelse af Danmark II Bind p. 917 Aam. skal Skoven ved Kolding have heddet Broskov.

Oktober. 1587.

27. Y dach dro ieg tyl Hogar ¹⁾, sum Symment Furböder bur och mynt Soffey tyl Haddersschelff.

28. Y dach dro ieg tyl Haddersschelff ygen.

November.

4. Y dach kam Hynchrich fan der Loe fra bisppen aff Halwerstat ²⁾ och tallet wmdt mint datter Lyssbet.

6. Y dach fych hant iaor pae hans herris wenne y Iesu Chrissti nan.

7. Y dach hadde ieg hannum tyl gesst y sparpengen.

8. Y dach hadde ieg hannum tyl gest her pae scholstet.

10. Y dach dro han burt ygent.

11. Y dach war ieg met mint Soffye och mynt tue elsste dötter her pae Hadersschelff.

13. Y dach dro ieg tyl Kolschab och mynt Soffye och tue aff mynt elsste dötter tyl Kollynch.

15. Y dach dro ieg tyl Rosstet.

18. Y dach dro ieg tyl Hadersschel ygen.

21. Y dach kam mynt Soffye och 4 aff mynne elsste burn och heyt.

30. Y dach dro ieg tyl Swerubt ³⁾ y iach, sum lygger pae Hadersschel nyss.

December.

3. Y dach kam ent engsche gesant heyt.

5. Y dach hörte ieg hannum y mint sokammer; sam[m]e dach kam myn brode och hyet.

9. Y dach dro mint bruder bur ygent.

10. Y dach fych den enggelsche hans affschet.

12. Y dach dro ieg tyl Machstrub.

14. Y dach dro ieg tyl Annerubt ⁴⁾.

¹⁾ Hovgaard i Haderslev Herred.

²⁾ Henrik Julius af Brunsvig-Wolfenbüttel, f. ¹⁵/₁₀ 1564, Biskop af Halberstad 1566—1613, † ²⁰/₇ 1613. Han ægtede ¹⁹/₁₄ 1590 Prinsesse Elisabeth, f. ²³/₈ 1573, † ¹⁹/₇ 1626.

³⁾ Sverdrub, Haderslev Herred.

⁴⁾ Anderup i Tyrstrup Herred, Haderslev Amt.

December. 1587.

18. Y dach dro ieg tyl Hadersscheff ygen; sam[me] dach kam mynt Soffey och hyet.
25. Y dach war ieg her pae Haderscheffl met mint Soffye och mynt wyrre elsste burn.
27. Y dach war ieg och mint Soffye Hans Bomme¹⁾ fadder her pae Hadderscheffl, och heder barnit Crisstyan Friderich.

¹⁾ Hans Blome til Seedorp kngl. Raad, nævnes i Danske Atl. VII Tom. p. 222 som Amtmand paa Haderslevhus og Sønderborg.
